

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри економіки та бізнесу

Протокол № 1 від 31 серпня 2022 р.

Зав. кафедри

Н. В. Лохман

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ТА ПАТЕНТОЗНАВСТВО»

Ступінь: магістр

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник: Слащева А. В.,
доцент, к. т. н.

2022 – 2023 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Харчові технології
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	2
Лекції, годин	28
Практичні / семінарські, годин	28
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	94
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	4
самостійної роботи студента	5
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти сучасного наукового світогляду та системи спеціальних знань в області захисту прав результатів технічної творчості в області прогресивних технологій харчових продуктів та їх патентування.

Завдання дисципліни полягає в теоретичній і практичній підготовці здобувачів ВО у сфері захисту прав об'єктів інтелектуальної власності; формуванні вмінь та навичок: вміння працювати з патентною та науково-технічною документацією; проведення патентних досліджень за конкретними напрямками в області новітніх технологій на підприємствах харчової промисловості; самостійна підготовка та оформлення документів, що забезпечують правовий захист об'єктів інтелектуальної власності, ліцензування та передачу технологій.

Предмет: технічне оформлення та юридичний захист власності об'єктів науково-технічної творчості фахівців з харчових технологій.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Всесвітня організація інтелектуальної власності, її функції та структура

Тема 2. Міжнародні договори і угоди у сфері охорони промислової власності

Тема 3. Регіональні міжнародні організації з питань охорони промислової власності

Тема 4. Правова охорона промислових зразків

Тема 5. Види знаків для товарів та послуг, функції, що вони виконують

Тема 6. Вимоги щодо реєстрації знаків для товарів та послуг

Тема 7. Заявка на реєстрацію знака для товарів та послуг

Тема 8. Патентна документація як джерело науково-технічної інформації

Тема 9. Патентна інформація та патентні фонди

Тема 10. Міжнародна патентна класифікація, її призначення та структура

Тема 11. Структура патентних органів та система патентування в Україні

Тема 12. Промислова власність як частина інтелектуальної власності

Тема 13. Право на одержання патенту та порядок одержання патенту

Тема 14. Заявка на винахід (корисну модель)

Опанування дисципліни дозволяє забезпечити:

1) формування:

– **загальних програмних компетентностей:**

здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

здатність генерувати нові ідеї (креативність);

здатність виявляти ініціативу та підприємливість;

здатність діяти соціально відповідально та свідомо;

здатність працювати в міжнародному контексті;

– **фахових програмних компетентностей:**

здатність планувати і виконувати наукові дослідження з використанням сучасних обладнання, методів та спеціалізованого програмного забезпечення в умовах навчальних, науково-дослідних та/або виробничих лабораторій;

здатність оптимізувати технологічні процеси для розробки інноваційних технологічних рішень у виробництві харчових продуктів;

здатність розробляти та патентувати харчові продукти нового покоління, у тому числі функціональні, на основі принципів харчової комбінаторики і застосування безпечної, біологічно повноцінної сировини та інноваційних інгредієнтів;

здатність практично впроваджувати наукові розробки з врахуванням енергоефективності та ресурсоощадливості і покращення якісних показників харчової продукції;

здатність розробляти та реалізовувати комерційні та науково-технічні проекти у сфері харчових технологій з урахуванням технічних та правових питань;

здатність захищати інтелектуальну власність у сфері харчових технологій;

здатність до інноваційної наукової діяльності, що сприяє розвитку нових знань у галузі харчових технологій;

здатність комерціалізувати інноваційні розробки прикладного характеру;

2) досягнення **програмних результатів навчання:**

здатність знаходити, систематизувати та аналізувати необхідну інформацію у науково-технічній літературі, електронних базах та інших джерелах інформації на етапі вибору проблеми або теми дослідження;

здатність планувати і виконувати наукові розробки на високому науково-методичному рівні;

вміння самостійно приймати нестандартні рішення творчого характеру, нести за них відповідальність, генерувати нові ідеї та реалізовувати їх у практичній діяльності;

здатність демонструвати наукову творчу ініціативу під час розробки та реалізації інновацій технічного і технологічного спрямування;

знання законодавства з питань інтелектуальної власності;

вміння захищати свою інтелектуальну власність у сфері харчових технологій у формі складання заявки на винахід;

здатність застосовувати основні принципи отримання інноваційної харчової продукції з різних видів сировини з врахуванням соціальної та економічної ефективності об'єкту патентування;

здатність відтворювати результати науково-технічної творчості у виробничих умовах з метою підтвердження промислової придатності об'єкту патентування;

здатність аналізувати і враховувати у практичній діяльності тенденції науково-технічного розвитку харчової науки;

здатність обирати найбільш перспективні та раціональні напрямки науково-технічної діяльності;

здатність аналізувати та оформлювати результати наукових та виробничих випробувань у вигляді охоронних документів;

здатність запроваджувати комерційне використання запатентованих результатів науково-технічної діяльності, які мають певні конкурентні переваги;

3) набуття **результатів навчання** (згідно Дублінських дескрипторів):

– **знання:**

цілей та основних пріоритетів державної політики в області захисту об'єктів інтелектуальної власності;

загальних положень винахідницької, патентної і раціоналізаторської діяльності;

основ законодавства України з питань інтелектуальної власності та охорони прав на винаходи;

– **уміння/навички:**

орієнтуватися в патентній інформації;

вміти правильно оформити заявку на винахід,

грамотно аналізувати новизну і перспективність технічного рішення з метою визначення їх охороноздатності і патентної чистоти;

– **комунікація:**

збір, інтерпретація та застосування даних щодо патентоздатності винаходу;

спілкування з професійних питань захисту об'єктів інтелектуальної власності в області харчових технологій із контролюючими органами, науковцями за фахом, керівниками харчових підприємств і закладів

ресторанного господарства, фахівцями із ресторанного бізнесу (інженерами-технологами, шеф-кухарями, су-шефами), споживачами ресторанних послуг;

– **відповідальність і автономія:**

відповідальна організація та проведення патентних досліджень за конкретними напрямками дослідницької діяльності;

спроможність нести відповідальність при оформленні заявки на винахід.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	У тому числі			
		л	п/с	лаб	срс
Змістовий модуль 1. Міжнародна система охорони промислової власності					
Тема 1. Всесвітня організація інтелектуальної власності, її функції та структура	12	2	2		8
Тема 2. Міжнародні договори і угоди у сфері охорони промислової власності	12	2	2		8
Тема 3. Регіональні міжнародні організації з питань охорони промислової власності	12	2	2		8
Тема 4. Правова охорона промислових зразків	12	2	2		8
Тема 5. Види знаків для товарів та послуг, функції, що вони виконують	12	2	2		6
Тема 6. Вимоги щодо реєстрації знаків для товарів та послуг	12	2	2		6
Тема 7. Заявка на реєстрацію знака для товарів та послуг	10	2	2		6
Разом за 1 модуль	78	14	14		50
Змістовий модуль 2. Патентування винаходів					
Тема 8. Патентна документація як джерело науково-технічної інформації	10	2	2		6
Тема 9. Патентна інформація та патентні фонди	10	2	2		6
Тема 10. Міжнародна патентна класифікація, її призначення та структура	10	2	2		6
Тема 11. Структура патентних органів та система патентування в Україні	10	2	2		6
Тема 12. Промислова власність як частина інтелектуальної власності	10	2	2		6
Тема 13. Право на одержання патенту та порядок одержання патенту	10	2	2		6
Тема 14. Заявка на винахід (корисну модель)	12	2	2		8
Разом за 2 модуль	72	14	14		44
Усього годин	150	28	28		94

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№з/п	Вид та тема заняття	Години
1	Семінар запитань і відповідей Всесвітня організація інтелектуальної власності, її функції та структура	2
2	Семінар запитань і відповідей Міжнародні договори і угоди у сфері охорони промислової власності	2
3	Семінар – дискусія Регіональні міжнародні організації з питань охорони промислової власності	2
4	Семінар – дискусія Правова охорона промислових зразків	2
5	Семінар – дискусія Види знаків для товарів та послуг, функції, що вони виконують	2
6	Семінар – дискусія Вимоги щодо реєстрації знаків для товарів та послуг	2
7	Семінар – дискусія Заявка на реєстрацію знака для товарів та послуг	2
8	Семінар – дискусія Патентна документація як джерело науково-технічної інформації	2
9	Семінар – дискусія Патентна інформація та патентні фонди	2
10	Семінар – дискусія Міжнародна патентна класифікація, її призначення та структура	2
11	Семінар – дискусія Структура патентних органів та система патентування в Україні	2
12	Семінар – дискусія Промислова власність як частина інтелектуальної власності	2
13	Семінар – розгорнута бесіда Право на одержання патенту та порядок одержання патенту	2
14	Семінар – розгорнута бесіда Заявка на винахід (корисну модель)	2
	Всього	28

5. Розподіл балів, які отримують студенти

- вид контролю: екзамен

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: впродовж семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю – екзамену (50 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру (очна форма навчання)

№ теми практичного заняття	Аудиторна робота				Позааудиторна робота	Сума балів
	Тестові завдання	Обговорення теоретичних питань теми	ПМК	ЗГП*	Завдання для самостійного виконання	
Змістовий модуль 1. Міжнародна система охорони промислової власності						
Семінар 1		1				1
Семінар 2	1	1				2
Семінар 3	1	1				2
Семінар 4	1	1				2
Семінар 5	1	1			2	4
Семінар 6		1	8			9
Семінар 7	1	1				2
Разом за змістовим модулем 1	5	7	8		2	22
Змістовий модуль 2. Патентування винаходів						
Семінар 8	1	1				2
Семінар 9	1	1				2
Семінар 10		1			2	3
Семінар 11		1				1
Семінар 12		1				1
Семінар 13		1	8			9
Семінар 14				10		10
Разом за змістовим модулем 2	2	6	8	10	2	28
Усього годин	7	13	16	10	4	50

*ЗГП – захист групових проєктів

**Оцінювання студентів протягом семестру
(заочна форма навчання)**

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	50	100
20	20	10		

Загальне оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	
75-79	C	
70-74	D	4, «добре»
60-69	E	
35-59	FX	
0-34	F	2, «незадовільно»